

## POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa J. R.  
przeciwko I. P.  
o ustalenie,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 23 sierpnia 2017 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda  
od wyroku Sądu Okręgowego w K.  
z dnia 20 września 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i  
przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K. na rzecz  
adwokata A. Ł. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych  
powiększoną o należny podatek VAT tytułem wynagrodzenia za  
udzielenie powodowi z urzędu pomocy prawnej w postępowaniu  
kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, oraz wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurystyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurystycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono istotne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Ponadto prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepubl.). Postawione w skardze kasacyjnej dwa pytania nie odpowiadają do końca tym wymaganiom, gdyż w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej brak szerszej argumentacji prawnej, która mogłaby prowadzić do odmiennych wyników. Nie wystarczy odwołanie się - jak dokonał tego

pełnomocnik powoda - do odwołania się do stanowisk zawartych w literaturze bez przedstawienia własnej argumentacji.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

Przed nowelizacją z dnia 17 czerwca 2004 r. ustawodawca jako składnik majątku odrębnego wymieniał prawa niezbywalne. Doktryna podkreślała przed nowelizacją, że nie można wyróżnić jednej kategorii praw niezbywalnych, ale prawa niezbywalne ściśle związane z osobą małżonka, jak np. służebności osobiste, oraz prawa niezbywalne, jak prawo pierwokupu czy też odkupu, które mogą wchodzić w skład majątku wspólnego małżonków. Dla uniknięcia wątpliwości ustawodawca doprecyzował, że w przepisie chodzi o prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie. Stosownie do art. 49 § 1 pkt 3 k.r.o. nie można przez umowę majątkową małżeńską rozszerzyć wspólności ustawowej na prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie. Ponadto, o tym, że niezbywalne prawa niemajątkowe nie należą do majątku wspólnego małżonków i że nie można rozszerzyć na nie wspólności majątkowej, nie tyle przesądza treść przepisu art. 33 pkt 5 k.r.o., ale okoliczność, iż wspólność majątkowa obejmuje tylko prawa majątkowe. W sprawie zostało ustalone, że umowa ustanowienia służebności obejmowała tylko J. P. i tym samym prawo to to weszło do jej majątku osobistego.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

jw

r.g.